

**Materiál na mimoriadne rokovanie HSR SR
Dňa 16. septembra 2025**

č. 1)

**Stanovisko k Informácii o opatreniach zameraných na konsolidáciu verejných financií
pre rok 2026**

Všeobecne k návrhu:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií (ďalej len „návrh zákona“).

Predkladateľ v predkladacej správe uvádza, že vysoké úrovne deficitu verejných financií a dlhu verejnej správy spôsobené nepredvídanými okolnosťami predchádzajúcich rokov, ktoré mimoriadne zaťažili štátny rozpočet, si vyžadujú prijať konsolidačné opatrenia, čím sa prispeje k stabilizácii verejných financií a zníženiu schodku rozpočtu verejnej správy.

Návrhom zákona sa zavádzajú opatrenia so zámerom konsolidácie verejných financií, ktoré sa týkajú predovšetkým

- daňových zákonov, a to
- zákona o dani z príjmov zmenou a zavedením ďalších pásiem progresívneho zdanenia príjmov fyzických osôb, zavedením osobitného základu dane z výnosov (príjmov) z poplatkov za vykonanie platobnej operácie prostredníctvom platobnej karty v prospech hráčskeho účtu a zavedenia nového pásma minimálnej dane,
- zákona o dani z pridanej hodnoty, v ktorom sa ustanovuje paušálne odpočítanie dane vo výške 50 % pri osobných motorových vozidlách nepoužívaných platiteľom dane výlučne na podnikanie a pri tovaroch a službách obstaraných v súvislosti s týmito vozidlami a dochádza aj k úprave v zozname tovarov, na ktoré sa uplatňuje znížená sadzba dane,
- zákona o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných odvetviach, kde sa navrhuje osobitná sadzba pre tie regulované odvetvia, u ktorých je možné naďalej predpokladať vysokú mieru ziskovosti, pričom vyššia miera sociálnej zodpovednosti osôb podnikajúcich v týchto odvetviach podporí aj konsolidačné úsilie vlády,
- zákona o dani z poistenia, kde sa navrhuje zvýšenie aktuálne uplatňovanej sadzby dane z poistenia z 8 % na 10 % zo základu dane,
- predpisov v oblasti sociálneho poistenia a zabezpečenia, súvisiacich s cieľom zosúladiť definíciu závislej práce so zvyšným obsahom Zákonníka práce, a tým znížiť mieru jeho obchádzania, so vznikom a zánikom povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby, zvýšením minimálneho mesačného vymeriavacieho základu na platenie poistného, zavedením postupného vyklesávania dávky v nezamestnanosti, so vznikom nároku na nemocenské zamestnanca, zrušením výnimky z platenia poistného na sociálne poistenie; zároveň sa navrhuje v rokoch 2026 až 2028 zachovať sumu 13. dôchodku na úrovni sumy 13.

dôchodku určenej pre rok 2025, ďalej sa navrhuje predĺženie poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti z 10 na 14 dní, navrhuje sa zrušenie výnimky z platenia poistného na sociálne poistenie zamestnancom a zamestnávateľom, zvyšuje sa dolná hranica výšky pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, táto úprava má reagovať aj na boj proti fiktívnym živnostiam, zároveň sa zavádza mechanizmus motivujúci včasnú a riadnu úhradu pokuty (úhrada 2/3 z uloženej pokuty);

- zákona o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), v ktorom sa navrhuje úprava legislatívneho rámca úhrad za využívanie nerastného bohatstva, zavedením novej kategórie surovín, pričom sa aktualizujú sadzby úhrad, čím sa dosiahne vyšší príjem štátneho rozpočtu a takisto aj efektívnejšie financovanie opatrení na odstraňovanie následkov banskej činnosti;
- zákona o cestovných náhradách tak, aby bolo možné operatívne opatrením Ministerstva financií SR ustanoviť aj osobitné vyššie sadzby stravného pre niektoré skupiny zamestnancov a pre niektoré krajiny, keďže k plošnému zvýšeniu základných sadzieb stravného nie je možné pristúpiť práve z dôvodu potreby konsolidácie;
- zákona o zdravotnom poistení, v ktorom sa navrhuje úprava sadzieb pre odvod poistného na verejné zdravotné poistenie, zvýšenie sadzieb zamestnanca, samostatne zárobkovo činné osoby a tzv. samoplatiteľa o 1 percentuálny bod;
- zákona o povinnom zmluvnom poistení, v ktorom sa navrhuje zvýšenie odvodu časti poistného z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, takto odvedené finančné prostriedky budú príjmom osobitného účtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a budú rozdelené hasičským jednotkám a jednotlivým zložkám ministerstva vnútra na zabezpečenie ich materiálno-technického vybavenia, jeho údržbu a prevádzkovanie;
- zákona o hazardných hrách, kde sa navrhuje zvýšenie sadzby odvodov za prevádzkovanie online hazardných hier, v záujme určitého zrovnoprávnenia zdaňovania hazardných hier sa vytvára priestor aj na zvýšenie odvodov za prevádzkovanie hazardných hier v kamenných prevádzkach, navrhuje sa zvýšenie sadzby odvodov z výťažku a z poplatku, resp. provízie za prevádzkovanie kurzových stávok v internetovej hre, ako aj za prevádzkovanie kurzových stávok v rámci kombinovanej licencie a za prevádzkovanie internetových hier v internetovom kasíne, zároveň sa navrhuje zvýšenie paušálneho ročného odvodu do štátneho rozpočtu za jedno technické zariadenie;
- zákona o elektronických komunikáciách a zákona o platobných službách v súvislosti s opatreniami na potláčanie nelegálneho internetového hazardu;
- zákona o rozpočtovom určení, v ktorom sa navrhuje zníženie percenta podielových daní poukazovaného obciam z dôvodu konsolidácie verejných financií.

Stanovisko AZZZ SR:

AZZZ SR opakovane deklarovala pripravenosť rokovať a konštruktívne spolupracovať pri tvorbe konsolidácie verejných financií, ktorú považujeme za nevyhnutnú. Z nášho pohľadu považujeme za kľúčové, aby sa pri tvorbe hospodárskej a sociálnej politiky zachovala predvídateľnosť a právna istota. Všetky zmeny, ktoré majú zásadný dosah na podnikateľské prostredie a fungovanie firiem, by mali prejsť riadnym medzirezortným pripomienkovým

konaním a musia byť včas komunikované so sociálnymi partnermi. Účinnosť takýchto opatrení je potrebné nastaviť najskôr od 1. 1. 2026, ideálne aj s dostatočným legislatívnym predstihom. Opakovane odmietame retroaktívne zásahy, ktoré narúšajú právnu istotu a znižujú dôveru v stabilitu podnikateľského prostredia.

Dlhodobu zdôrazňujeme potrebu neutrality voči nákladom práce. Zamestnávatelia už dnes čelia vysokému daňovo-odvodovému zaťaženiu a akékoľvek ďalšie kroky, ktoré zvyšujú cenu práce – či už v podobe nových odvodov, mimoriadnych odvodov z tržieb alebo nových povinných príplatkov bez súbežných kompenzácií – sú pre podnikateľský sektor neakceptovateľné. Takéto opatrenia priamo ohrozujú schopnosť firiem udržať pracovné miesta, investovať do rozvoja a konkurovať v medzinárodnom prostredí. Našou prioritou je, aby sa Vláda SR prednostne sústredila na konsolidáciu verejných výdavkov. Sme názoru, že skôr než sa pristúpi k zvyšovaniu daňového alebo odvodového zaťaženia, je potrebné presmerovať úsilie na zvyšovanie efektivity verejných výdavkov, dôsledné cielenie sociálnych schém, kontrolu účelnosti transferov a hodnotenie návratnosti investičných projektov. Len zodpovedné hospodárenie štátu môže vytvoriť priestor na udržateľnú fiškálnu politiku bez neprimeraného dopadu na zamestnávateľov. Ak vláda uvažuje o zvyšovaní príjmov štátneho rozpočtu, zdôraznili sme potrebu zohľadňovať také nástroje, ktoré najmenej deformujú podnikateľské prostredie.

1) Stručný prehľad vládnych konsolidačných opatrení

Práca a odvody

- Predĺženie náhrady mzdy pri PN na 14 dní (na ťarchu zamestnávateľa).
- Zvýšenie zdravotného odvodu zamestnanca o +1 p. b. (dopad aj na SZČO a samoplátiteľov).
- SZČO: skrátenie odvodových prázdnin na 6 mesiacov; zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu na 60 % priemernej mzdy.
- „Zodvodnenie“ vybraných príjmov vyplatených počas PN/materskej/OČR.

Dane a poplatky

- Progresívne zdanenie fyzických osôb (nové pásma pre vyššie príjmy).
- Daňová licencia (minimálna daň) pre veľké firmy; nové najvyššie pásmo 11 520 €.
- Obmedzenie odpočtu DPH pri automobiloch využívaných aj súkromne na 50 % (vrátane prevádzky/servisu/palív).
- Zvýšenie zdaňovania hazardu (napr. online z 27 % na 30 % a súvisiace úpravy).
- Zvýšenie DPH na vybrané sladké/slané potraviny a sladené nápoje na 23 %.
- Poplatok z primárnych stavebných materiálov (štrk, piesok, kameň) vo výške 1,35 €/t.
- Zvýšenie odvodu pre kolektívne/kapitálové investovanie na 15 %.
- Daňová amnestia (odpustenie sankcií pri dodatočnom priznaní a úhrade do 30. 6. 2026).

Obchod a sviatky

- Zrušenie zákazu predaja počas sviatkov.

- Úprava dní pracovného pokoja (17. 11. nebude dňom pracovného pokoja; dočasné úpravy pre rok 2026).

Digitalizácia platieb

- Povinnosť umožniť bezhotovostné platby (QR/karta) so spustením procesne od roku 2026.

Legislatívny harmonogram

- Predpoklad účinnosti väčšiny opatrení od 1. 1. 2026, s možnou dvojfázovou legislatívou (všeobecné zmeny a zásahy do štátnej správy).

2) Stanovisko AZZZ SR k navrhovaným opatreniam

2.1 Všeobecne k návrhu:

Doteraz boli konsolidačné opatrenia v objeme 7 miliárd v absolútnej väčšine na príjmovej stránke, ale dlh klesol minimálne, pre neudržateľné valorizujúce sa sociálne opatrenia a najmä pokles hospodárskeho rastu ktoré tieto opatrenia spôsobili. Pozitívne hodnotíme, že vláda má ambíciu konsolidovať aj na strane príjmov, poznamenávame však, že z nášho pohľadu nedostatočne. Za správnu konsolidáciu považujeme aspoň v pomere 70% na strane príjmov a v kontexte minulých konsolidácií, táto mala byť na strane príjmov 100%. Víťame, že vláda pristúpila k ďalšiemu zrušeniu voľna pri štátnych sviatkoch a degresivite dávok v nezamestnanosti, čo sme sami navrhovali.

Predložený návrh konsolidačného balíka považujeme za nesystémový a podkopávajúci konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky, ktorá už dnes výrazne zaostáva v porovnaní so susediacimi krajinami a celou EÚ. Máme za to, že predstavené opatrenia neprispievajú k stabilnému a dlhodobému ozdraveniu verejných financií ani k podpore rastu slovenskej ekonomiky, nakoľko v návrhu absentujú akékoľvek prorastové opatrenia. Naopak, zvýšenie daňovo-odvodového zaťaženia práce, ktoré je už dnes neprimerane vysoké, znižuje čisté príjmy domácností, tlmí spotrebu, prehlbuje regulačnú neistotu a celkovo zhoršuje podnikateľské prostredie. Zvyšovanie progresivity dane z príjmov fyzických osôb priamo znevýhodňuje pracovné miesta s vyššou pridanou hodnotou a oslabuje schopnosť krajiny prilákať a udržať vysokokvalifikovaných pracovníkov, čím sa prehlbuje problém odlivu mozgov aj dlhodobé riziko stagnácie produktivity. Z procesného hľadiska považujeme postup vlády za neakceptovateľný. Návrh bol predstavený a posúvaný bez akejkoľvek konzultácie s kľúčovými stakeholdermi a úplne absentoval riadny konzultačný proces vrátane kvalitného hodnotenia vplyvov na trh práce, investície, inovácie či regióny. Rozhodnutia s takto zásadným hospodárskym a sociálnym dopadom nesmú byť prijímané v skrátanom legislatívnom konaní, ale vyžadujú si transparentnú prípravu, odbornú diskusiu, merateľné ciele a predvídateľné prechodné obdobia.

Z uvedeného dôvodu žiadame prepracovanie navrhovaných opatrení v spolupráci so zástupcami zamestnávateľov a odbornou verejnosťou. Zastávame názor, že pred prijatím ďalších opatrení je v prvom rade nevyhnutné vypracovať podrobné vyhodnotenie predchádzajúcich konsolidačných opatrení, ktoré by poukázalo na dopad prijatých opatrení na verejné financie. Predložený návrh neobsahuje analýzu rizika pre potenciálne neúspešné opatrenia a ani analýzu dopadov na celkovú ekonomiku Slovenska v strednodobom horizonte. Chýba odpočet výsledkov predchádzajúcich konsolidácií, pretože navrhovaná 3. konsolidácia je pripravená v podstatne vyššej výške, ako sa očakávalo.

Z predloženého návrhu vyplýva, že navrhované konsolidačné opatrenia, ktoré sú mimochodom počtom opatrení doteraz najrozsiahlnejšie, sa majú dotknúť v najväčšej miere

zamestnávateľov, živnostníkov, SZČO, zamestnancov a spotrebiteľov. Z celkového konsolidačného balíka 2,7 mld. eur sa šetrenie štátu dotýka iba 1,3 mld. eur. Vzhľadom na charakter predchádzajúcich dvoch konsolidačných balíkov by konsolidačné opatrenia pre rok 2026 mali obsahovať podstatne vyššie šetrenie na úrovni štátu, ministerstiev, štátnych inštitúcií a pod.

Z navrhovaných opatrení sa subjektov pôsobiacich v agrosektore dotkne najmä vyplácanie náhrady mzdy zamestnávateľom pri PN, nová výška tzv. daňovej licencie pre firmy so zdaniteľný príjmom nad 5 mil. eur, zavedenie QR platieb, reforma živností, úprava dní pracovného pokoja, zvýšenie zdravotného odvodu pre zamestnancov a zvýšenie minimálnych odvodov pre SZČO. Napríklad zvýšenie DPH na cukor a soľ môže priniesť skončenie produkcie niektorých druhov potravín, resp. skrachovanie niektorých výrobných odvetví.

V tejto súvislosti je však nevyhnutné zdôrazniť ďalší fakt, a to, že podnikateľov v agrosektore okrem uvedených opatrení od roku 2026 zataží aj nová výška minimálnej mzdy (915 eur), ktorá vzrástla o 12,13% oproti roku 2025. Z doteraz zverejnených informácií sa zdá, že potravinári nedostanú žiadnu podporu na kompenzáciu zvýšených nákladov spôsobených konsolidačnými opatreniami a historicky najvyšší navýšením minimálnej mzdy. Z uvedeného dôvodu je teda jasné, že prvovýrobcovia i spracovatelia budú musieť pretaviť svoje zvýšené náklady do odbytových cien, čo v konečnom dôsledku spôsobí ďalšie zdražovanie potravín a oslabenie konkurencieschopnosti slovenských prvovýrobcov a spracovateľov. Zdražovanie potravín súčasne spôsobí zníženú kúpyschopnosť obyvateľstva, čo sa prejaví v zníženom nákupe potravín a zníženej spotrebe s domino efektom na celú vertikálu produkcie potravín a bude viesť k znižovaniu potravinovej sebestačnosti Slovenska. Opäť sa zhorší dostupnosť výživovo dôležitých potravín pre ľudí, zníži sa miera kvality výživy a stravovania, čo predstavuje ohrozenie najmä u detí

Vzhľadom na enormný nárast mzdových nákladov pri súčasnej absencii podpôr by bolo dôvodné ako minimálne opatrenie zmrazenie základu pre výpočet príplatkov za sviatok, víkend a noc na úrovni roku 2025, ako prechodné opatrenie na jeden rok.

Zastávame názor, že je potrebné znížiť odvodové zaťaženie zamestnávateľov pôsobiacich v agropotravinárstve, nakoľko znižuje ich konkurencieschopnosť, znižuje dynamiku technologickej inovácie a v neposlednom rade spomaľuje aj rast plátov zamestnancov.

Vo vzťahu k zdaneniu sladených potravinárskych produktov žiadame zdanenie celkovo na sladené potravinárske produkty, bez ohľadu na použitý druh sladidla (vrátane umelých sladidiel). Máme tým na mysli aj umelé sladidlá, ktoré tento návrh obchádza a oprávnené sa obávame, že prírodné sladidlá, ako cukor budú vo veľkom nahrádzané umelými sladidlami a povedie to k zmenám receptúr potravín v nepriaznivom smere, keďže umelé sladidlá sú lacnejšie ako prírodné a výrobcovia potravín sa tak budú snažiť kompenzovať nárast cien potravín, pričom z toho nevyplývajú žiadne zdravotné benefity pre spotrebiteľov, ale skôr naopak. Náš sektor produkcie cukru a tiež pestovateľov cukrovej repy bude postihnutý najviac a navyše nemáme žiaden vplyv na to, ako sa budú receptúry potravín meniť, takže dopad na náš sektor bude viacsobný. Iba pripomíname, že sme jediná a posledná kompletná vertikála spracovávajúca výlučne domácu surovinu na úrovni sebestačnosti. Takéto opatrenia významne ohrozujú jej ďalšiu existenciu zvlášť v kombinácii s dlhodobými nízkymi cenami cukru v EÚ a vo svete.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadame zásadne prepracovať navrhované opatrenia v rámci konsolidácie verejných financií na rok 2026, vypustiť opatrenia zatažujúce agropotravinársky sektor a zamerať sa na zvýšenie príjmov štátu z iných zdrojov.

Ďalej uvádzame, že materiál „3. KONSOLIDÁCIA VEREJNÝCH FINANCIÍ 2026“ konštatuje, že „BEZ KONSOLIDÁCIE = menej peňazí na sociálne veci a zdravotníctvo.“ Žiadame teda, aby uvedené bolo aj zohľadnené a aby konsolidácia neznamenal menej zdrojov do zdravotníctva. V tomto kontexte nám chýba v časti materiálu, ktorý deklaruje „ČO NEBUDEME ROBIŤ!“ jednoznačné prehlásenie, že sa nebude siahnať na zdravotníctvo.

Medzi opatreniami 3. konsolidácie je zvýšenie zdravotného odvodu zamestnanca o 1 %, čo by celkovo v roku 2026 malo priniesť 358 mil. €. Ak vezmeme do úvahy skutočnosti nesúvisiace s konsolidáciou, a to nárast zdrojov podmienený nárastom priemernej mzdy, ktorú predpokladá v prognózach MF SR, malo by dôjsť k zvýšeniu zdrojov do zdravotníctva o 290 mil. EUR a o ďalších približne 400 mil. eur z titulu nárastu platby za poistencov štátu z 4,5 % na 5 % vyplývajúceho z platnej legislatívy. Spolu s konsolidačným zvýšením odvodov do zdravotného poistenia, by sa príjmy verejného zdravotného poistenia mali v roku 2026 oproti predchádzajúcemu roku zvýšiť o viac ako 12 % (cca 1,050 miliardy).

Konsolidačné opatrenia, najmä zvýšenie odvodov do zdravotného poistenia, zaťažia všetkých poskytovateľov, najmä tých, ktorí odvody reálne aj platia. Preto žiadame, aby tento nárast bol v celom rozsahu použitý na výdavky zdravotnej starostlivosti, pri spravodlivom (nediskriminačnom) intersektorálnom členení a spravodlivom členení bez ohľadu na formu vlastníctva zdravotníckych zariadení. To znamená, že zásadne nesúhlasíme, aby v rámci konsolidačných opatrení a v nadväzujúcich predpisoch a v samotnom rozpočte boli pre zdravotníctvo stanovené obmedzujúce limity, či uvedené prostriedky boli použité na rezervy a pod.

Z pohľadu podnikateľskej komunity sa vláda pri ozdravovaní verejných financií spolieha najmä na vyššie dane a odvody pre zamestnancov, živnostníkov a spoločnosti, zatiaľ čo samotný štát na svojej prevádzke šetrí stále nedostatočne. Opäť sa ukazuje, že tí, ktorí tvoria hodnoty a pracovné miesta, budú niesť najväčšiu časť bremena. Takto nastavené opatrenia znížia konkurencieschopnosť Slovenska, obmedzia investície a môže viesť k prepúšťaniu.

Konsolidácia verejných financií je nevyhnutná, ak chce Slovensko udržať stabilitu, vyhnúť sa rastu dlhu, zachovať dobré ratingy a lojalnosť investorov. Avšak spôsob, akým sa navrhuje tento balík opatrení, je podľa nás nerovnomerný – tí, ktorí ekonomiku tvoria, sú opäť tými, ktorí zaplatia najviac, bez adekvátneho zaťaženia štátu samotného. Ak bude konsolidácia nastavená iba cez zvyšovanie záťaže na spoločnostiach, zamestnancoch a živnostníkoch, hrozí, že namiesto rastu ekonomiky budeme svedkami jej prudkého spomalenia, nižších investícií a straty konkurencieschopnosti.

AZZZ SR predpokladá následky konsolidácie:

- rastúce dane a odvody zvýšia náklady práce;
- rastúce požiadavky zamestnancov k navyšovaniu miezd a prípadná neudržateľnosť pracovných miest;
- riziko prepúšťania zamestnancov;
- obmedzovanie daňových úľav a odpočtov znižuje motiváciu investovať;
- vyššia záťaž v porovnaní s inými krajinami oslabuje pozíciu slovenských podnikov na trhu;
- rast cien vstupných surovín, materiálov a dopravy;

2.2 K oblasti Pracovné právo a odvody

- Predĺženie náhrady mzdy pri PN na 14 dní – pre firmy znamená vyššiu variabilitu mzdových nákladov, ktoré nie je možné vopred presne plánovať, a nutnosť tvorby väčších rezerv. V malých a stredných podnikoch s nižšími maržami má takáto zmena výraznejší dopad na cash-flow a prevádzkovú stabilitu. Ministerstvo práce, sociálnych

vecí a rodiny SR samo konštatovalo zneužívanie PN a správne prijalo opatrenia, avšak zamestnávatelia nemajú žiadnu kompetenciu v tomto smere proti zneužívaniu PN. Navrhujeme neprijať toto opatrenie, alternatívne ak má zamestnávateľ uhrádzať náhradu príjmu v rozsahu 14 dní (čo je spravidla priemerná doba trvania dočasnej pracovnej neschopnosti pri bežných chorobách), mal by mať aj účinné nástroje na kontrolu zamestnanca (šťasti to už môže vykonávať aj dnes, ale len vo vzťahu k tomu, či sa zamestnanec zdržiava na určenom mieste) alebo by mal existovať účinný a v primeranom čase použiteľný nástroj štátu na kontrolu toho, či vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zo strany ošetrojúceho lekára bolo dôvodné (kontroly vykonávajú revízni lekári Sociálnej poisťovne, ale praktická skúsenosť je taká, že už v súčasnosti sú pracovne preťažení a kontrola nie je vykonaná alebo nie je vykonaná včas).

- Zvýšenie zdravotného odvodu zamestnanca o +1 p. b. – znižuje čistý príjem zamestnancov a premieta sa do tlaku na vyššie hrubé mzdy v kolektívnom aj individuálnom vyjednávaní. Následne rastie celková cena práce vrátane súvisiacich odvodov a príplatkov, čo vplýva na kalkulácie cien a investičné rozhodnutia. V prostredí nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily to zhoršuje mzdovú konkurencieschopnosť voči okolitým krajinám. Nerozumieme zvyšovaniu zdravotných odvodov v celkovom objeme viac ako 300 miliónov a následnému „vráteniu“ cez nami kritizovanú plošnú energopomoc, ktorá má aj ďalšie náklady na jej správu.

Poznamenávame, že napriek nášmu nesúhlasu so zvyšovaním odvodového zaťaženia chápeme, že z dlhodobého hľadiska môže ísť o investíciu do zvýšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre všetkých obyvateľov Slovenska. Aby sa však tento predpoklad naplnil je potrebné, aby aj štát za svojich poistencov (deti, nezamestnaní, dôchodcovia...) prispieval do zdrojov verejného zdravotného poistenia príspevkom v porovnateľnej výške. Keďže konsolidácia nesiahla na legislatívne nárokovateľný rast miezd v sektore zdravotníctva, prirodzene očakávame, že štát naplní aj svoj legislatívny záväzok zvýšenia sadzby odvodu za poistencov štátu zo 4,5 na 5% (Zákon 580/2004 Z.z. §12, ods. 1, písm. f) pri zachovaní jeho vymeriavacieho základu (Zákon 580/2004 Z.z. §13, ods. 13).

- SZČO: skrátenie odvodových prázdnin; zvýšenie minima na 60 % priemernej mzdy – zvyšuje fixné náklady hneď v období, keď sú tržby neisté a kapitál obmedzený. Pre začínajúcich podnikateľov to môže znamenať odklad alebo zrušenie projektu, prípadne tlak na prechod do neformálnych foriem spolupráce. Negatívny vplyv sa prejaví najmä v inovačných segmentoch a pri tvorbe nových pracovných miest s nízkym počiatočným cash-flow.
- „Zodvodnenie“ príjmov vyplatených počas PN/materskej/OČR – viazanie odvodov na moment výplaty odmien vedie k situáciám, keď sa odvodovo postihuje aj odmena za minulé obdobie. Zvyšuje to administratívnu náročnosť mzdovej agendy (delenie príjmov, spätné opravy, dodatočné hlásenia) a riziko chýb. Z pohľadu účelu dávok vzniká nejasnosť, či sa príjmy majú posudzovať podľa obdobia výkonu práce alebo podľa dátumu výplaty.

2.3 K oblasti Dane a podnikové financie

- Progresívne zdanenie práce a príjmov – vyššie marginálne sadzby pri vyšších príjmoch znižujú motiváciu kvalifikovaných profesií prijímať nadčasy, výkonové

bonusy či návraty zo zahraničia. Firmy musia ponúkať vyššie hrubé mzdy, aby udržali čistý príjem pracovníkov, čo zvyšuje jednotkové mzdové náklady a cenu finálnych produktov. Súčasne rastie tlak na optimalizáciu formy odmeňovania alebo presun časti činností do krajín s priaznivejším zdanením.

Vyjadrujeme zásadný nesúhlas s rozšírením progresívneho zdaňovania FO. Ide proti podstatе pretvárania ekonomiky na znalostnú a ešte viac bude konzervovať súčasný stav. Už od 1.1.2025 sa zaviedli „progresívne“ sociálne odvody a spolu s nimi zásadne obmedzí činnosti s potrebou vysokokvalifikovaných ľudí mimo SR s nakoniec celkovým možno až negatívnym dopadom na ekonomiku.

- Daňová licencia pre veľké firmy – minimálna daň zvyšuje náklady aj v rokoch s vysokými investíciami, keď sa prirodzene dosahuje nižší alebo nulový zisk.
- Obmedzenie odpočtu DPH na autá pri zmiešanom používaní na 50 % – plošný limit nereflexuje rozdiely medzi profesiami, kde je mobilita nevyhnutnou súčasťou výkonu práce (servisné tímy, obchodní zástupcovia, stavebný dozor atď). Novelou zákona sa navrhuje zníženie odpočtu dane z pridanej hodnoty na motorové vozidlá kategórie M1, L1e alebo L3e, ak sa používajú aj na iné ako podnikateľské účely.

Navrhovaná zmena sa dotkne tých, ktorí poskytujú motorové vozidlo ako benefit pre zamestnanca, ktorý ho môže používať aj na súkromné účely, pričom zníženie odpočtu dane z pridanej hodnoty je nielen pri kúpe vozidla/dlhodobom nájme vozidla (malo by to byť len v prechodnom období od 1.1.2026 do 30.6.2028), ale aj vo vzťahu k službám a tovarom, ktoré boli zakúpené v uvedenom období na prevádzku vozidla, a to aj v tom prípade, ak ide o motorové vozidlo, ktoré bolo nadobudnuté/dlhodoboprenajaté pred 1.1.2026 (t. j. zníženie odpočtu DPH je nielen na pohonné hmoty, ale aj na jeho prevádzku a údržbu).

Vo vzťahu k poskytovaniu benefitu pre zamestnanca v podobe možnosti využívať služobné vozidlo aj na súkromné účely by sme navrhovali, aby sa krátenie dane z pridanej hodnoty neuplatňovalo, keďže na strane zamestnanca je užívanie vozidla na súkromné účely považované za nepeňažný príjem, ktorý podlieha dani z príjmom a odvodom do poisťovních fondov, a preto štát už z toho má určité výhody, alebo alternatívne ak by bolo ponechané to, že sa kráti možnosť odpočítania dane z pridanej hodnoty pri obstaraní vozidla a jeho prevádzke, navrhovali by sme, aby sa používanie služobného vozidla zamestnancom aj na súkromné účely nepovažovalo za nepeňažný príjem, ktorý podlieha dani a odvodom.

2.4. K oblasti banský zákon

- **Novela banského zákona (zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov)** Návrh novely upravuje najmä dve oblasti, a to:
 1. zvýšenie už existujúcich poplatkov/sadzieb za dobývanie nerastných surovín,
 2. zavedenie nového odvodu za vydobyté primárne suroviny.

K písmenu a) – Už v súčasnosti zákon upravuje platenie odvodov/sadzieb za dobývanie nerastov (teda aj piesku), avšak tieto sa zvyšujú, preto je možné predpokladať, že zvýšené poplatky zvýšia cenu vyťažených surovín.

K písmenu b) - Podľa dôvodovej správy sa dopĺňa platenie úhrad za vydobyté primárne suroviny, a to konkrétne za štrkopiesky a piesky a stavebný kameň, ktoré sa nachádzajú na ložiskách **nevyhradených** nerastov, ako aj na výhradných ložiskách **nevyhradených** nerastov.

Ide o nový poplatok, a to vo výške 1,35 eur za tonu. Zákon definuje nerasty ako vyhradené a nevyhradené. Medzi **vyhradené nerasty patrí aj sklársky piesok** (§ 3 ods. 1 písm. g) banského zákona). Podľa odôvodnenia navrhovanej novej právnej úpravy (citovanej vyššie), by sa nový poplatok mal vzťahovať len na ložiskách nevyhradených nerastov, ako aj na výhradné ložiská nevyhradených nerastov. Čo by malo znamenať, že sklársky piesok – ako vyhradený nerast – by nemal byť novým poplatkom zatažený.

Paragrafové znenie však **výslovne neupravuje**, že sa nový poplatok zavádza len vo vzťahu k ložiskám nevyhradených nerastov, pretože je v ňom uvedené toto:

„Organizácia, ktorá má povolenú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom na účely dobývania ložiska primárnych surovín platí úhradu za vydobyté primárne suroviny, na ktoré bolo povolenie vydané. Úhrada za vydobyté primárne suroviny sa vypočíta ako súčin množstva vydobytých primárnych surovín v tonách a ustanovenej jednotkovej sadzby úhrady. Sadzba úhrady za vydobyté primárne suroviny je vo výške 1,35 eura za tonu. Za primárne suroviny sa na účely tohto zákona považujú štrkopiesky a piesky, a stavebný kameň.“

Z dôvodu istoty navrhujeme, aby sa uplatnila pripomienka v tom smere, aby znenie návrhu zákona výslovne uvádzalo, že sadzba úhrady za vydobyté primárne suroviny sa uplatňuje len pri ložiskách nevyhradených nerastov, ako aj na výhradné ložiská nevyhradených nerastov, čím by sa mal vylúčiť sklársky piesok, resp. aby sa výslovne uviedlo, že za primárne suroviny sa na účely banského zákona **považujú stavebný kameň, a štrkopiesky a piesok okrem sklárskeho piesku** (takáto formulácia bude vhodnejšia, pretože bez ohľadu na klasifikáciu ako ne/výhradný nerast, bude sklársky piesok vylúčený z nového poplatku).

2.5. Pripomienky ku konkrétnym ustanoveniam

2.5.1 K článku V

V článku V. navrhujeme vypustiť body 1 až 15, 18 až 40

V čl. V navrhujeme bod 41 zmeniť nasledovne: „Za § 293gl sa vkladajú § 293gm a 293gn, ktoré znejú:

„§ 293gm

„Ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla zamestnancovi pred 1. januárom 2026 a trvá aj po 31. decembri 2025, nárok na nemocenské a nárok na jeho výplatu sa posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2025.

§ 293gn

1. Na účely určenia sumy 13. dôchodku sa v rokoch 2026 až 2028 za priemernú mesačnú sumu príslušnej dôchodkovej dávky vykázanú Sociálnou poisťovňou za kalendárne roky 2025, 2026 a 2027 považuje pre poberateľa
 - a. starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku suma 667,30 eura,
 - b. invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidného dôchodku podľa § 266 a sociálneho dôchodku suma 548,50 eura,

- c. invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % suma 301,40 eura,
- d. vdovského dôchodku suma 363,20 eura,
- e. vdoveckého dôchodku suma 300,10 eura,
- f. sirotského dôchodku suma 300,00 eur.
2. V rokoch 2026 až 2028 sa ustanovenie § 226 ods. 1 písm. r) šiesty bod nepoužije.“

Alternatívne navrhujeme

1. čl. V bod 3 § 21 odsek 1 - v prvej vete nahradiťvzniká od šiesteho kalendárneho mesiaca.... slovom “desiateho”, podobne aj v danom odseku v druhej vete
2. čl. V bod 14 § 84 odsek 4 - v prvej vete nahradiť “...jedna tridsatina...” slovom “...jedna desatina...”
3. čl. V bod 20 § 138 odsek 2 písm a) - v texte “...a koeficientu 1,486” nahradiť “...a koeficientu 1,6...”
4. čl. V bod 41 § 293gm odsek 4 - v texte “...je 60 % jednej dvanástiny...” nahradiť textom “...je 50 % jednej dvanástiny...”

2.5.2 Navrhujeme vypustiť čl. VI. A čl. XI

2.5.3 K článku VII

1. čl. VII bod 5 § 15 odsek 1 upraviť nasledovne: v bode 1b) upraviť sadzbu na 21 %, v bode 1c) upraviť sadzbu na 23 %, v bode 1d) upraviť sadzbu na 25 %
2. čl. VII bod 6 § 15 odsek 1 upraviť nasledovne: v bode 3b) upraviť sadzbu na 21 %, v bode 3c) upraviť sadzbu na 23 %, v bode 3d) upraviť sadzbu na 25 %
3. čl. VII bod 8 § 15a upraviť nasledovne: v texte “...nahrádzajú slovami “10 %”” upraviť “...nahrádzajú slovami “15 %””
4. čl. VII bod 11 § 35 upraviť v texte nasledovne: “25 %” upraviť na “21 %”, “30 %” upraviť na “23 %”, “35 % upraviť na “25 %”
5. v bode 1b) upraviť sadzbu na 21 %, v bode 1c) upraviť sadzbu na 23 %, v bode 1d) upraviť sadzbu na 25 %
6. žiadame vypustiť § 52 zzzk

Odôvodnenie k čl. V, VI., VII a XI:

Nie je možné súhlasiť s tým, aby značnú časť konsolidácie znášali živnostníci zvýšením odvodového zaťaženia a zamestnávatelia predĺžením obdobia poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca.

Skrátenie odvodových „prázdnin“ v sociálnom poistení pre SZČO môže odradiť mnoho osôb od začatia podnikania. Počas prvého roka podnikania živnostníci spravidla investujú do rozbehu činnosti – do prevádzky, výrobných prostriedkov, poskytovania služieb či marketingu, a zároveň hľadajú a oslovujú klientov. Len časť SZČO po šiestich mesiacoch dosahuje také príjmy, ktoré im umožňujú okrem úhrady nákladov (vrátane splácania úverov) aj platenie odvodov. Z tohto hľadiska je doterajšia právna úprava podnikateľsky priaznivá a spravodlivá, keďže povinnosť platiť odvody vzniká až vtedy, keď má SZČO preukázateľne dostatočné príjmy.

Zvýšenie odvodov bude mať za následok rast cien tovarov a služieb poskytovaných SZČO. To povedie k ich zníženej dostupnosti pre spotrebiteľov, ktorí budú hľadať lacnejšie

alternatívy v zahraničí. Výsledkom bude pokles predaja, zníženie príjmov a následne aj ukončovanie činnosti viacerých SZČO, čo sa prejaví rastom nezamestnanosti.

Predĺženie obdobia, počas ktorého zamestnávateľ znáša náklady na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, predstavuje ďalšie neefektívne finančné zaťaženie. Takéto opatrenie negatívne ovplyvní predovšetkým malé a stredné podniky, ktoré disponujú obmedzenými finančnými rezervami. V dôsledku toho budú zamestnávatelia nútení vytvárať dodatočné rezervy, čo obmedzí možnosti investícií do rozvoja, inovácie a udržiavania zamestnanosti.

2.5.4 K článku XV

V článku XV. Navrhujeme upraviť bod 2. takto:

2. V § 6 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:

„d) pre regulovanú osobu, ktorá je dôchodkovou správcovou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je vytváranie a správa dôchodkových fondov na vykonávanie starobného dôchodkového sporenia, doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je vytváranie a správa doplnkových dôchodkových fondov, alebo správcovou spoločnosťou podnikajúcou v oblasti kolektívneho investovania na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska podľa osobitných predpisov^{15ab)} alebo ktorá túto činnosť vykonáva na základe oprávnenia alebo povolenia vydaného v inom členskom štáte Európskej únie a štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore 0,00726,“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 15ab znie:

„^{15ab)} Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 203/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno e).

Odôvodnenie:

Navrhované zvýšenie efektívneho daňového zaťaženia špecifických právnických osôb, ktoré sa dotýka doplnkových dôchodkových spoločností (DDS) a dôchodkových správcovských spoločností (DSS), považujeme za **neprimerané a systémovo nevhodné** vzhľadom na špecifický charakter ich podnikania. Tieto subjekty pôsobia na finančnom trhu Slovenskej republiky v režime **vysokej regulácie**, ktorá sa prejavuje najmä v:

1. **Obmedzení rozsahu činnosti** – činnosť DDS a DSS je striktné definovaná osobitnými právnymi predpismi (numerus clausus), pričom ide výlučne o tvorbu a správu dôchodkových fondov. Neexistuje možnosť diverzifikácie podnikateľských aktivít.
2. **Regulácii výnosov** – výnosy týchto spoločností sú limitované zákonom stanovenými poplatkami, ktoré podliehajú pravidelnému prehodnocovaniu. Spoločnosti nemajú možnosť generovať dodatočné príjmy mimo zákonom určených poplatkov.

Z uvedeného vyplýva, že tieto spoločnosti fungujú v režime **regulovaného výnosu pri obmedzenom podnikateľskom modeli**, čo ich zásadne odlišuje od iných subjektov podnikajúcich aj na finančnom trhu.

Navýšenie daňového zaťaženia z aktuálnych **28,4 % na 39 %**:

- **Nezohľadňuje špecifiká regulovaného sektora**, kde neexistuje flexibilita v tvorbe výnosov.

- **Znižuje schopnosť spoločností investovať do zefektívňovania správy majetku klientov**, čo môže mať nepriamy dopad na výnosy sporiteľov.
- **Znižuje atraktivitu Slovenska** ako jurisdikcie pre dôchodkové investície.
- **Poškodzuje akcionárov**, ktorí už dnes čelia obmedzenému výnosovému potenciálu.
- **Zvyšuje riziko minimalizácie komfortu klienta**, napríklad obmedzením investícií do digitalizácie, personalizácie služieb či investičnej inovácie.

Preto aj s ohľadom na potreby štátu v rámci aktuálnej potreby konsolidácie, ale tiež s ohľadom na prínos, ktorý má táto zmena priniesť v rámci navrhovanej konsolidácie (5 mil. EUR oproti celkovej sume 2,7 mld. EUR), takýto prínos nevyváži potenciálne negatíva, preto navrhujeme ponechať navýšenie, ale maximálne v hodnote navýšenia 100%, nie navýšenie viac ako 200%, ktoré je uvedené v pôvodnom znení návrhu.

2.5.5 Zo zákona o DPH (č. 222/2004 Z.z.) navrhujeme vylúčenie 85n ods. 3 - krátenie DPH v rozsahu 50% na všetky prijaté služby alebo nadobudnutý tovar vzťahujúci sa k OMV používaných aj na iný účel ako podnikanie,

Dôvodom je neúmerne sa zvyšujúce daňové zaťaženie daňových subjektov a sekundárnych nákladov na úpravy interných reportingových systémov. V rámci právnych dopadov taktiež očakávame zvýšené riziko počtu exekúcií, konkurzov a všeobecne riziko zhoršenia platobnej disciplíny ako dôsledok účinkov konsolidačných opatrení.

3) Očakávanie ďalšej fázy konsolidácie: primárne na výdavkovej strane

V nadväznosti na predstavený balík očakávame, že vláda v najbližších týždňoch a mesiacoch predstaví druhú fázu konsolidácie orientovanú najmä na úspory vo verejných výdavkoch. Za kľúčové považujeme opatrenia, ktoré znížia prevádzkové náklady štátu, zefektívnia riadenie verejných inštitúcií a odstránia duplicity a neadresné schémy. Ide o cestu, ktorá dokáže zlepšiť saldo verejných financií bez toho, aby ďalej zvyšovala cenu práce, administratívnu záťaž a daňovo-odvodové zaťaženie podnikateľov.

Apelujeme, aby sa konsolidácia uberala predovšetkým týmto smerom. Podnikateľské prostredie na Slovensku už v uplynulých rokoch nieslo významnú časť fiškálneho prispôsobenia prostredníctvom častých a nekoordinovaných zmien pravidiel. Ďalšie zvyšovanie nákladov práce a prevádzky ohrozuje investičnú aktivitu, zamestnanosť a konkurencieschopnosť. Udržateľná konsolidácia má stáť na racionalizácii štátu, lepšom ciele sociálnych politík a vyššej kvalite výberu daní, nie na ďalšom navyšovaní bremena súkromného sektora.

Záver:

AZZZ SR je pripravená konštruktívne spolupracovať na úpravách návrhu tak, aby konsolidácia bola udržateľná a sociálne spravodlivá, s dôrazom na rast produktivity a zamestnanosti. Konsolidáciu vnímame ako legitímny cieľ verejnej politiky, no jej ťažisko musí byť na výdavkovej strane štátu; sprievodné zmeny majú mať primeraný čas na prijatie a majú byť podložené riadnou analýzou vplyvov (RIA). Očakávame, že vláda predstaví jasný harmonogram „druhej fázy“ zameranej na úspory, racionalizáciu verejnej správy a zvyšovanie efektívnosti bez ďalšieho zvyšovania nákladov práce a prevádzky zamestnávateľov.

**Asociácia
zamestnávateľských
zväzov a združení
Slovenskej republiky**

Zároveň vyzývame na vecný sociálny dialóg v rámci HSR SR od najskoršej prípravnej fázy. Sme pripravení predkladať dáta a sektorové analýzy dopadov, spolupracovať na riešeniach, ktoré podporia investície, inovácie a udržateľné pracovné miesta, a hľadať kompromisy rešpektujúce princíp proporcionality. Stabilné a predvídateľné podnikateľské prostredie je verejným záujmom; preto žiadame, aby sa pri kľúčových opatreniach uplatňovali pravidelné hodnotenia účinnosti a transparentné vyhodnocovanie cieľov.

Veríme, že partnerským prístupom je možné dosiahnuť takú konsolidáciu, ktorá posilní dôveru v ekonomiku, podporí rast životnej úrovne a zároveň neoslabí konkurencieschopnosť Slovenska.

S ohľadom na vážnosť predmetného materiálu a krátkosť času na detailné oboznámenie sa s ním, AZZZ SR definitívne stanovisko v predmetnej veci zaujme priamo na mimoriadnom zasadnutí HSR SR.